

## บทที่ 5

### สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

#### 5.1 อภิปรายผลการวิจัย

การสำรวจเปรียบเทียบชนิดของนกในพื้นที่ควม และนาข้าวอินทรีย์ และนาข้าวอินทรีย์ บริเวณบ้านใหม่แม่เตี้ย ตำบลดอนแก้ว อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ นั้น ใช้วิธีการสำรวจแบบ Line transect ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้กับพื้นที่ขนาดใหญ่ มีลักษณะโล่ง และมีสภาพแวดล้อมที่ไม่ซับซ้อน นกมีขนาดใหญ่และสามารถมองเห็นตัวได้ง่าย ซึ่งสภาพพื้นที่บ้านใหม่แม่เตี้ยมีลักษณะเป็นพื้นที่โล่ง สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีอาคารบ้านเรือนของคนในพื้นที่ประปราย ไม่กระจุกตัวกันแน่น ทำการเกษตรกันอย่างกว้างขวาง ปลูกสวนผักสวนผลไม้ มีทุ่งนาเป็นบริเวณกว้าง ซึ่งเหมาะสมกับวิธีการสำรวจนี้ มากกว่าวิธีการสำรวจแบบ Point transects หรือ point count ที่เหมาะสำหรับถิ่นอาศัยที่มีลักษณะ ซับซ้อนและแน่นทึบ (ประภากร ธาราฉาย, มปป)

ชนิดของนกที่พบในพื้นที่ควมและนาข้าวอินทรีย์มีจำนวนชนิดใกล้เคียงกัน เนื่องจากบริเวณทั้ง 2 พื้นที่ดังกล่าวถูกรบกวนโดยปัจจัยต่าง ๆ ไม่มากนัก เช่น กิจกรรมของมนุษย์ การใช้สารเคมี เป็นต้น และเป็นบริเวณที่มีแหล่งน้ำที่ปลอดภัยสำหรับนก ทำให้พบนกหลากหลายชนิด เช่น นกกาน้ำใหญ่ นกกระปูดใหญ่ นกแซงแซว นกจับแมลงคอแดง เป็นต้น ซึ่งพื้นที่บ้านใหม่แม่เตี้ยมีทุ่งนาเป็นบริเวณกว้าง เป็นที่อยู่อาศัยและมีอาหารที่เหมาะสมกับนกหลากหลายชนิดที่จะกินอาหารจำพวกแมลง สัตว์น้ำขนาดเล็ก และสัตว์เลื้อยคลานขนาดเล็ก อันดับที่พบนกมากที่สุดคือ อันดับนกจับคอน (Order Passeriformes) อาจเนื่องจากนกในอันดับนี้มีจำนวนชนิดมากที่สุดที่มีการสำรวจพบในเมืองไทย โดยนกในอันดับนกจับคอนส่วนมากจัดเป็นนกประจำถิ่น อาศัยอยู่ในบริเวณเดิมตลอดปีและไม่มีการย้ายถิ่นฐานหรืออพยพไปบริเวณอื่น จึงทำให้พบในปริมาณมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายธาร กุศลศิริ (2556) ซึ่งศึกษาความหลากหลายของนกในเขตพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พบอันดับนกจับคอนมากที่สุด และพบนกอพยพ 4 ชนิด คือ นกนางแอ่นบ้าน นกอุ้มบาตร นกยางกรอกพันธุ์จีน นกยางโตนใหญ่

สำหรับพื้นที่นาข้าวอินทรีย์นั้น สามารถพบเห็นชนิดของนกได้น้อยกว่าเพียง 18 ชนิด ซึ่งอาจเป็นผลเนื่องจากพื้นที่นาข้าวอินทรีย์ถูกรบกวนโดยปัจจัยต่าง ๆ ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการใช้สารเคมีในการปลูกข้าว ซึ่งส่งผลกระทบต่อจำนวนและชนิดของศัตรูพืชในนาข้าวที่เป็นอาหารของนกมีจำนวนลดลง ทำให้ชนิดของนกที่พบลดลงตามไปด้วย นกที่พบในพื้นที่นาข้าวอินทรีย์ เช่น นกยาง นกเอี้ยง เป็นต้น

นกที่พบบ่อยในพื้นที่ศึกษาทั้ง 3 พื้นที่ คือ นกเอี้ยงหงอน นกเอี้ยงสาริกา นกเขาใหญ่ นกพิราบป่า เนื่องจากนกเหล่านี้ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและแหล่งหากินที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญของบ้านเมืองและการพัฒนาของมนุษย์ โดยอาศัยอยู่ตามชานเมืองหรือแหล่งชุมชนจนสามารถแพร่กระจายพันธุ์ออกไปได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น (ประภากร ธาราฉาย, 2552) นกเหล่านี้กินอาหารได้หลากหลายสามารถหาอาหารกินได้ง่าย ทำให้โอกาสมีชีวิตรอดสูงกว่านกที่กินอาหารได้เพียงอย่างเดียว (รุ่งโรจน์ จุกมงคล, 2536) พื้นที่บ้านใหม่แม่เตี๊ยะเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ที่ปลูกข้าว พืชผักสวนครัว สวนผลไม้ต่าง ๆ ซึ่งรุ่งโรจน์ จุกมงคล (2536) กล่าวว่าในประเทศไทยอยู่ในแถบร้อนอากาศอุ่นตลอดปี กว่าครึ่งหนึ่งเป็นนกประจำถิ่น ซึ่งแต่ละชนิดจะมีการปรับตัวให้เหมาะกับถิ่นอาศัยแตกต่างกันไป นกที่สามารถปรับตัวอาศัยอยู่ได้จึงพบได้ทั้งในฤดูฝนและฤดูหนาว

## 5.2 สรุปผลการวิจัย

จากการสำรวจเปรียบเทียบชนิดของนกที่พบบริเวณพื้นที่ควบคุม นาข้าวอินทรีย์ และนาข้าวอินทรีย์ บริเวณบ้านใหม่แม่เตี๊ยะ ตำบลดอนแก้ว อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนเมษายน – มิถุนายน พ.ศ. 2561 ด้วยวิธี Line Transect ทั้งหมด 12 ครั้งต่อพื้นที่ พบนกทั้งสิ้น 47 ชนิด 26 วงศ์ 10 อันดับ (ตารางที่ 4.1) จัดเป็นนกที่พบในพื้นที่ควบคุม 29 ชนิด นาข้าวอินทรีย์ 29 ชนิด และนาข้าวอินทรีย์ 18 ชนิด